

Одеський національний медичний університет
Факультет стоматологічний
Кафедра судової медицини

Силабус курсу
Судова медицина (стоматологія)

Обсяг	2 ECTS кредити, всього - 60 год
Семестр, рік	IV семестр, 2 курс
Дні, час, місяць	Проведення навчальної дисципліни проводиться згідно затвердженого розкладу занять, в приміщеннях кафедри судової медицини
Викладачі	Викладачі кафедри судової медицини
Контактний телефон	(048) 723-76-90
E-mail	Larsonlarisa2@gmail.com
Робоче місце	Приміщення кафедри судової медицини
Консультації	Он лайн- консультації-microsoftteams

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися за допомогою E-mail, програми Microsoft Teams, телефоном, в аудиторії за розкладом.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія і практика судово-медичної експертизи, як практичної галузі медицини.

Пререквізити. Основою для освоєння дисципліни є знання, вміння та навички, отримані в процесі вивчення таких дисциплін як анатомія, патологічна анатомія, гістологія, цитологія та ембріологія, медична біологія, паразитологія та генетика, фізіологія, біологічна хімія, патологічна фізіологія.

Постреквізити. Судова медицина як навчальна дисципліна передбачає при вивченні взаємозв'язок з наступними дисциплінами: внутрішня медицина, хірургія, неврологія, епідеміологія, травматологія, неврологія, нейрохірургія.

Мета курсу:

- 1) вивчення типових загально-патологічних процесів, сукупність яких зумовлює морфологічні прояви захворювань, травм.
- 2) вивчення структурного підґрунтя в утворенні різних видів травматичних ушкоджень, їх ускладнень та наслідків,
- 3) судово-медичне обґрунтування механізму травми та причини смерті внаслідок дії на організм людини різних зовнішніх факторів та чинників,
- 4) вивчення методів судово-медичних та патоморфологічних досліджень: автопсія, дослідження біоматеріалу, речових доказів біологічного матеріалу та знарядь злочину в різних відділеннях відділу судово-медичної експертизи речових доказів.

Завдання дисципліни:

- 1) розуміння основ механізму травми та утворення тілесних ушкоджень в розвитку загально-патологічних процесів організму людини внаслідок травми, сукупність яких обумовлює морфологічні прояви тих чи інших;
- 2) засвоєння алгоритму поділу тілесних ушкоджень за ступенями тяжкості;
- 3) вміння описати труп на місці його виявлення (місці події),
- 4) поняття судово-медико-криміналістичних досліджень об'єктів,
- 5) отримання навичок клініко-анатомічного аналізу, синтетичного узагальнення діагностичних ознак травматичних ушкоджень і вірного їх тлумачення в причинно-наслідкових співвідношеннях.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Закони, спрямовані на охорону недоторканості особистості в Україні;
- Положення українського законодавства про судово-медичну експертизу, права, обов'язки та відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення, а також основні закони, які регулюють діяльність медичних працівників;
- Сучасні научні дані з усіх розділів судової медицини, а також використання основних методів дослідження, основних об'єктів судово-медичної експертизи (експертиза трупів, живих осіб та речових доказів).

вміти:

- Використовувати положення чинного законодавства стосовно правової регламентації лікарської діяльності.
- Вміння встановлювати факт настання біологічної смерті, визначати наявність та проводити описання стану трупних явищ.
- Демонструвати вміння опису та вилучення речових доказів біологічного походження.
- Демонструвати вміння опису тілесних ушкоджень.
- Вміння проводити опис тілесних ушкоджень на обличчі постраждалої особи.
- Вміння проводити опис стоматологічного статусу постраждалої особи.
- Розуміти принципи судово-медичної стоматологічної ідентифікації невідомої особи.
- Вміння використовувати ознаки ступенів тяжкості тілесних ушкоджень при визначенні їх ступеня тяжкості на обличчі.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі лекцій (10 год.), практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (40 год.)

Форми і методи навчання:

1) *лекції* (теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни. Лекторами можуть застосовуватись такі варіанти проведення лекцій як навчальна, інформаційна, лекція-візуалізація, лекція-дискусія, лекція-консультація);

2) *практичні заняття* (при проведенні практичного заняття передбачається усне та письмове опитування, вирішення тестових завдань, розв'язування ситуаційних задач);

3) *самостійна робота (СРС)* з активною консультацією викладача (під час самостійної роботи студенти опановують навчальний матеріал наступного практичного заняття. На консультаціях студент може отримати відповіді на складні питання теми).

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Організація судово-медичної експертизи та загальні засади експертизи впливу факторів зовнішнього середовища на організм людини.

Тема 1. Предмет і завдання судової медицини. Історія її розвитку. Організаційно-процесуальні засади проведення судово-медичної експертизи в Україні. Судова стоматологія в системі судово-медичних знань.

Тема 2. Загальні питання судово-медичної танатології. Процес вмирання та смерть. Клінічна та біологічна смерть, їх вмирання та смерть. Клінічна та біологічна смерть, їх діагностика. Ранні та пізні трупні явища. Діагностика давності настання смерті. Огляд трупа на місці його виявлення. Завдання лікаря-спеціаліста в галузі судової медицини під час огляду трупа на місці його виявлення.

Тема 3. Загальні питання судово-медичної травматології. Фактори зовнішнього середовища, від дії яких виникають травми. Наслідки травм. Опис ушкоджень. Ушкодження тупими предметами. Класифікація тупих предметів. Синці, садна, забиті рани. Переломи кісток щелепно-лицьової області. Визначення життєвості та давності нанесення ушкоджень м'яких тканин обличчя та зубів.

Тема 4. Судово-медична експертиза вогнепальних ушкоджень щелепно-лицьової області. Судово-медичне обґрунтування механізму травми та причини смерті від дії вогнепальної зброї.

Тема 5. Судово-медична експертиза живих осіб з визначенням ступеня тяжкості тілесного ушкодження. Визначення ступеня тяжкості тілесного ушкодження при травмі зубів. Ушкодження м'яких тканин обличчя, слизової оболонки порожнини рота. Ушкодження кісток черепа, обличчя та зубів.

Тема 6. Судово-медична експертиза механічної асфіксії. Судово-медичне обґрунтування механізму травми та причини смерті від різних видів механічної асфіксії.

Тема 7. Судово-медична токсикологія. Загальні відомості про отрути та отруєння. СМЕ алкогольної інтоксикації. експертиза смерті від дії наркотичних речовин.

Тема 8. Судово-медична експертиза речових доказів біологічного походження. Судово-медико-криміналістичні дослідження об'єктів судово-медичної експертизи.

Тема 9. Судово-медична експертиза у випадках професійно-посадових правопорушень медичних працівників.

Перелік рекомендованої літератури

1. В. Д. Мішалов, Т. В. Хохолєва, В. Т. Бачинський, В. В. Войченко, Г. Ф. Кривда, Є. Я. Костенко (за загальною редакцією В. Д. Мішалова). Судова медицина. Підручник. Київ, 2018. 575с.
2. Судова стоматологія. Б.В. Михайличенко. Київ, «МП Леся» - 2004. 352с.
3. Судова медицина. Медичне законодавство. Кн. 1: Судова медицина: Підручник /За ред. В.Ф. Москаленка, Б.В. Михайличенка. К., 2011. 448с.
4. Завальнюк А.Х., Кривда Г.Ф., Юхимець І.О. Етично-правові аспекти лікарської діяльності в Україні / монографія. Одеса 2008
5. Завальнюк А.Х., Кривда Г.Ф., Юхимець І.О. Отрути та отруєння: судово-медичний аспект / монографія — Одеса 2009
6. Старовойтова Р.О., Мішалов В.Д., Кривда Г.Ф. Судово-медична цитологія. Навчально-методичний посібник. Одеса, 2007.
7. Кримінальний кодекс України в редакції від 14.11.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Кримінально-процесуальний кодекс України в редакції від 11.09.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
9. Закон України «Про судову експертизу» № 4038-ХІІ в редакції від 03.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
10. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» № 2801-ХІІ в редакції від 24.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
11. Наказ МОЗ України «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» № з0248-95 від 17.01.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0248-95#Text>

Інформаційні ресурси

Веб-сайти університетів та електронні ресурси мережі «Інтернет»

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю:

На кожному практичному занятті застосовуються наступні методи поточного контролю:

- 1) тести за темою практичного заняття
- 2) усна відповідь на стандартизовані питання за матеріалом поточної теми, попередніх тем та лекційного матеріалу
- 3) заповнення орієнтовних карт за темою заняття.
- 4) контроль активності студента під час роботи в малих групах

Критерії оцінювання роботи студента на практичному занятті

«5»	«4»	«3»	«2»
Критерії оцінювання теоретичних знань студента			
Студент самостійно, чітко і послідовно, з вичерпною повнотою відповів на всі запитання.	студент зріло орієнтується в матеріалі, але при відповіді допустив дві-три не принципово важливі помилки.	Знає фактичний матеріал у повному об'ємі програми курсу, проте затрудняється самостійно і систематично викладати відповіді, примушуючи викладача пропонувати йому навідні запитання.	студент не виявляє знань і погано орієнтується в основному теоретичному матеріалі курсу, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
Критерії оцінювання виконання тестових завдань			
90-100 %	70-80 %	50-60 %	менше 50 %
Критерії оцінки активності студента			
Дуже активний	Активний	Малоактивний	Пасивний
Студент активно працює протягом усього практичного заняття, здатний висловити власне ставлення з даної проблеми, проявляє вміння самостійно викладати матеріал, робити самостійні висновки. Є лідером в групі.	Студент активно працює протягом практичного заняття, викладення матеріалу логічне, з висновками, вміє виконувати навчальні завдання. Здатний працювати в групі, але для прояву своїх якостей потребує стимулу зовні.	Студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається робити висновки й розв'язувати задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача,. У групі активності не проявляє.	Студент не проявляє активності при самостійній роботі та у складі групи. Проявляє відсутність зацікавленості і бажання працювати.

Кінцевою стає середня оцінка за всі види діяльності студента під час практичного заняття.

В кінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній бал усіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми.

Форми і методи підсумкового контролю:

Залік виставляється виключно на підставі виконання студентом навчальної програми при відсутності академічної заборгованості з дисципліни при середньому балі за поточну навчальну діяльність не менше ніж 3,00, який

виставляється як «зараховано», «незараховано» і конвертується за 200-бальною системою.

Нарахування та розподіл балів, які отримують студенти.

Для оцінювання дисципліни за 4-бальною традиційною (національною) шкалою спочатку розраховується середній бал за дисципліну як середнє арифметичне двох складових:

- середній поточний бал як арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад, 4,76);

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету. Отриманий середній бал за дисципліну дозволяє здійснити конвертацію в оцінку за 200-бальною шкалою.

Умови отримання додаткових (бонусних) балів. Участь у НДР кафедри, підготовка доповідей і виступів на студентські конференції.

Самостійна робота студентів.

Завдання для самостійної роботи:

1) підготовка до практичних занять(теоретична підготовка, робота з орієнтовними картами, виконання тестових завдань, вирішування ситуаційних задач)

2) підготовка до диференційного заліку.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю з теми на відповідному аудиторному занятті.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для відпрацювання пропущених лекцій та практичних занять (більше 1 дня) потрібен дозвіл деканату. Відпрацювання здійснюються щоденно після занять (не більше одного пропуску) та в суботу (три пропуски). Після відробок пропусків студент складає диф. залік шляхом усного опитування, яке проводить завідувач кафедри разом з доцентом, або два доценти.

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час поточного контрольного тестування та складання диференційного заліку заборонено (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим, бали за відвідування лекційних занять не нараховуються, але з невідпрацьованими під час циклу лекціями, студент до складання диференційного заліку не допускається. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою з деканату.

Мобільні пристрої: на заняттях не використовуються.